```
فصل دوم - آبهای زیرزمینی
ماده ۵ ـ در مناطق غیر ممنوعه حفر چاه و استفاده از آب آن برای مصرف خانگی و شرب و بهداشتی و باغچه
تا ظرُّ فیت آبدهیّ ۲۵ مّتر مکعّب در شبانه روز مجاز آست و احتیاج به صدور پروانه حفر و بهر مبرداری
ندارد ولی مراتب باید به اطلاع وزارت نیرو برسد. وزارت نیرو در موارد لازم میتواند از این نوع چاهها به
منظور بررسی آبهای منطقه و جمع آوری آمار و مصرف آن بازرسی کند.
تبصره ۱ - در مناطق ممنوعه حفر چاههای موضوع این ماده با موافقت کتبی وزارت نیرو مجاز است و نیازی
بصدور پروانه حفر و بهرهبرداری ندارد.
تبصره ۲ ـ در صورتی که حِفر چاههای موضوع این ماده موجب کاهشِ یا خشکانیدن آب چاه و یا قنات مجاز و
یا چشمه مجاور گردد وزارت نیرو بدو آبه موضوع رسیدگی و سعی در توافق بین طرفین مینماید و
چنانچه توافق حاصل نشد، معترض ميتو آند به دادگاه صالح مراجعه نمايد.
فصل سوم - أبهاى سطحى
حقابه و پروانه مصرف معقول
ماده ۱۸ - وزارت کشاورزی میتواند مطابق ماده ۱۹ این قانون در صورت وجود ضرورت اجتماعی و بطور موقت
نسبت به صدور پروانه مصرف معقول آب برای صاحبان حقابه های موجود اقدام نماید. بدون اینکه حق
اینگونه حقابه داران از بین برود.
تبصره ۱ - حقابه عبارت از حق مصرف آبی است که در دفاتر جزء جمع قدیم یا اسناد مالکیت یا حکم
دادگاه يا مدارِکِ قانوني ديگر قبل از تصويب اين قانون بر آي ملک يا مالک آن تعيين شده باشد.
تبصره ۲ - مصرف معقول مقدار آبي است كه تحت شرايط زمان و مكان و با توجه به احتياجات مصرف
كننده و رعايت احتياجات عمومي و امكانات طبق مقررات اين قانون تعيين خواهد شد.
ماده ۱۹ - وزارت نیرو موظف است بمنظور تعیین میزان مصرف معقول آب برای امور کشاورزی یا صنعتی
یا مصارف شهری از منابع آب کشور برای اشخاص حقیقی یا حقوقی که در گذشته حقابه داشته اند و
تبدیل آن به اجازه مصرف معقول هیئتهای سه نفری در هر محل تعبین کند. این هیئتها طبق آئیننامه ای
که از طرف وزارت نیرو و وزارت کشاورزی تدوین میشود براساس اطلاعات لازم ( از قبیل مقدار آب موجود
و ميز أن سطح و نوع كشت و محل مصرف و انشعاب و كيفيت مصرف آب و معمول و عرف محل و ساير عوامل )
 نُسبت به تعَّبین میزان آب مُورد نیاز اقَّدام خواهد کرّد و پروّانه مصَّرفٌ مُعقول حسبٌ مورّد بوَّسیلهُ
وزارتخانههای ذیربط طبق نظر این هیئت صادر خواهد شد و معترض به رأی هیئت سه نفری اعتراض خود
را به سازمان صادر کننده پروانه تسلیم میکند و سازمان مذکور اعتراض را به هیئت پنج نفری ارجاع
مینماید. رأی هیئت پنج نفری لازم الاجراء است و معترض میتواند به دادگاههای صالحه مراجعه نماید.
ماده ۲۰ - اعضاء هیئت های سه نفری مرکب خواهند بود از یک نفر کارشناس حقوقی به انتخاب وزارت
نيرو و يكنفر كارشناس فني به انتخاب وزارت كشاورزي و يكنفر معتمد و مطّلع محلى به أنتخاب
شورای محل.
اعضاء هیئتهای پنج نفری عبارتند از: مدیر عامل سازمان آب منطقه ای و مدیر کل یا رئیس کل کشاورزی
استان و یا نمایندگان آنها و یکنفر کارشناس به انتخاب وزیر نیرو و دو نفر معتمد و مطلع محلی به
انتخاب شور ای محل.
در صورتیکه منطقه آبریز شامل چند استان باشد، انتخاب مقامات دولتی مذکور در این ماده با وزرای
مربوط خواهد بود.
تبصره - مدت مأموریت و نحوه رسیدگی هیئتهای سه نفری و پنج نفری و نحوه اجرای تصمیمات
هیئتهای مذکور و موارد و ضوابط تجدید نظر و مدت اعتراض به تصمیم هیئتها طبق آئین نامه ای خواهد
بود که به پیشنهاد وزارت نیرو و وزارت کشاورزی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
 ماده ۴۸ ـ صدور اجازه بهر مبرداري يًا واگذاري بهر مبرداري از شن و ماسه و خاک رس بستر و حريم رودخانه ها،
انهار و مسیل ها و حریم قانونی سواحل دریاها و دریاچه ها منوط به کسب موافقت قبلی و زارت نیرو است.
تبصره - وزارت نیرو در موقع موافقت با موضوع این ماده مشخصات فنی مورد نظر خود را جهت درج در
پروانه بهرهبرداری به دستگاه صادر کننده پروانه اعلام خواهد کرد و حق نظارت بر رعایت این مشخصات
ر ا خو اهد داشت.
```